

Doch deze tekortkomingen kunnen niet beletten, dat wij een groote waardeering hebben voor den nieuwen roman van Van Wessem, die, naar wij hopen, door velen als een „cri de coeur” om meer gerechtigheid ten opzichte van de positie van de ongehuwde moeder in de huidige maatschappij zal worden verstaan. Het is geen schande — men heeft vroeger wel eens beweerd, dat de schrijvers zich alleen maar met „de schoonheid” behoorden bezig te houden, doch met hun vingers af dienden te blijven van sociale vraagstukken — dat een auteur zich de ellende aantrekt, die hij om zich heen in de wereld aantreft, en dat hij zijn scheppende verbeelding door haar bevruchten laat.

Moge dit boek in breeden kring de aandacht trekken en er het zijne toe bijdragen, dat zoowel de officieele als de on-officieele houding van onze samenleving ten opzichte van de ongehuwde moeder een grondige wijziging ondergaat.

Ook al zal men kunnen tegenwerpen, dat zij in den tegenwoordigen tijd een verdwijnende figuur is. Dit opportunisme zal ons nooit mogen weerhouden recht te zoeken, waar — al zou het door één enkele zijn! — onrecht geleden wordt.

ROEL HOUWINK

J. VAN HATTUM, *De Pothoofdplant*. Rotterdam, Nijgh & van Ditmar, 1936.

Van Hattum is een dichter, wiens talent „aan het havenhoofd” ontloken is en niet in de broeikas eener zorgvuldige aesthetische cultuur. De pothoofdplant is geen product van verfijnde kweekerskunst, maar een vreemde bloem: Men weet niet vanwaar zij is en wat haar hier tot ontkiemen dwong.

„Mijn hart staat open aan een zee” zegt de dichter, zich vergelijkend met deze vreemde bloem, ontsproten in een spleet van het graniet. En dit embleem dekt, zooals uit den inhoud van dezen bundel blijkt, het dichterschap van Van Hattum volkomen. Naar alle zijden open is dit dichterschap en het wortelt in een nauwen, duisteren scheur, die als een vore getrokken is door het graniet van deze wereld.

Van Hattum heeft zijn bundel in drie gedeelten gesplitst: lyrisch, terrestrisch en humor. Reeds daaruit blijkt iets van de veelzijdigheid van zijn talent. O.i. is de benaming „terrestrisch” voor het middelste en omvangrijkste gedeelte van den bundel minder gelukkig gekozen, omdat hierdoor onwillekeurig de indruk wordt gewekt van een tegenstelling tusschen het aardsche en hemelsche in idealistischen zin en juist een dergelijke antithese is geheel vreemd aan den geest van Van Hattum, zooals deze uit zijn poëzie tot hem spreekt. Heel zijn dichten is „aardsch” en op de aarde en aardsche verhoudingen betrokken. Noch in zijn lyriek noch in zijn humor ontvlucht hij haar. Maar omdat hij een zoo rasecht en radicaal dichter is, komt dit